

-vervolg van blad 1884s2

En al twijfelen wij niet aan zijne waarheidsliefde, dan is het voor alles nog de vraag, of zij wel 't geheim kennen waardoor *Jesus* tot Koning der menschen geworden is, en of zij wel de grondwet verstaan van zijn Koninkrijk. Volgens eigen getuigenis is *Jesus* Koning van het Rijk der waarheid, en *M.* heeft in zijn stuk tegen *R.* zich niet als een waarheidlievend persoon doen kennen. De heer *Duplex* heeft hem op een leugen betrapt, maar blijkbaar met versooning behandeld, daar zijn stuk van 't begin tot het einde een leugenachtig verzinzel is om de menigte tegen de openbare school en het modernisme op te zetten. Vooral moet het *R.* ontgelden, dien hij tracht verdacht te maken, dat, ware zijn zeggen juist, hem tot een karakterloos mensch zou maken. Zoo spreekt *R.* volgens hem zijn modernisme niet duidelijk uit, om het voor orthodoxie te laten doorgaan voor zijne gemeente, die voor een groot deel volgens *M.* nog niet eens weten dat hij modern is. Dat dit een lasterlijke leugen is begrijpt iedereen; zijn stuk "de redding van Drenthe" is daarvan een sprekend bewijs. De Chr. school, het evangelisatielocaal te Emmen kunnen dat mede getuigen. Neen, *R.* is geen huichelaar, noch karakterloos mensch, hij treedt op met open vizier, zijn modernisme is zelfs tot in de Smilde doorgedrongen, waar hij een spreekbeurt op verzoek heeft waargenomen, voor de leden van de afdeeling van den Ned. Protestantenvbond.

Doch er is meer, *M.* heeft nog zijn gal niet uitgespuwd. Hoe *R.* over den bijbel denkt laat *M.* in 't midden, zeker ook al om de lezers het ergste van *R.* te laten denken, en om de openbare school als de nachtmerrie op 't volk te laten drukken. Nu komen alle moderne leeraars aan de beurt. Wat de onkunde in Drenthe nog vermeerderd, daarvoor zijn volgens *M.* verschillende oorzaken; maar een daarvan is de invloed van het modernisme. Zijn predikanten sporen tot het lezen van den bijbel niet aan, onder hunnen invloed verliest de eenvoudige landman de achting daarvoor.

Dat is alweer een leugen. De moderne leeraars schatten de bijbel hoog. 't Is waar, geen bijbelvergoding, maar bijbelwaardeering, dat is hunne leus. Hunne prediking en geschriften getuigen dat. Zij maken eene studie van den bijbel waarop *M.* jaloersch mag zijn. Wij de achting voor den bijbel verliezen, waarin de edelen van ons geslacht tot ons spraken en waarin wij bij *Jesus* ter schole gaan, om door zijn geest opgeleid te worden tot burgers van zijn koninkrijk, waarin geen onreine binnenkomt, ook de lasteraar en logenspreker niet! *M.* zegt eenige kennis te hebben van Drenthe, maar op modern terrein is hij geheel een vreemdeling. Drenthe is, volgens hem, niet modern, maar laat zich in moderne sporen leiden door zijne leeraars, omdat zij den bijbel niet kennen en daarom niet verstaan hoe zijne leeraars de hoofdwaarheden den bijbels ontkennen. Dat dit boosaardige laster is, weet iedereen, die met hunne prediking bekend is. Neen, aan bijzaken verspillen zij hunne beste krachten. Dat de modernen zich onwetend en gedwee door de leeraars laten leiden getuigt alweer van schromelijke onkunde; de modernen te Smilde zijn daarvan een krachtig bewijs, die van de orthodoxe prediking van *M.* niet willen bediend zijn, waartegen zij in verzet komen. Het stuk van *M.* is nog niet uitgeput, maar de lezers weten genoeg om te begrijpen wat wij van de redders van Drenthe te wachten hebben.

Gij vrienden met ons lot begaan,
 O! slaakt geen zucht, noch ween een traan,
 Hebt voor ons eeuwig zielenheil
 Uw lieve geld toch niet zoo veil.
 Betoont u niet zoo offervaardig,
 De toestand is niet deerniswaardig.
 Blijf ver van hier gij colporteurs,
 't Is niet om ons, 't is om uw b...rs.
 Wij hebben hier genoegzaam licht,
 Waarmee men ons vertroost en sticht.
 Geen vreemde hulpe is hier noodig
 Uw diensten zijn hier overbodig.
 Gij drijvers van den sectengeest
 Zijt als de cholera gevreesd;
 Want sectengeest kweekt godsdiensthaat,
 Waar twist en tweedracht door ontstaat.
 Steeds altijd heeft zij onverdroten
 Haar rampviolen uitgegoten
 O, luister niet naar hunne taal,
 Modern, rechtzinnig of lib'raal;
 Zijt één van geest, van ziel en zin,
 Uw godsdienst kweeke menschenmin,
 En houdt u als gewestgenooten,
 Door éenen geest aaneengesloten.